

DZIAĆ (27) *vb impf i pf*

impf (26) w znac. 1. i 3.; *pf* (1) w znac. 2.

W formach *inf*, *praet* i *impers* a *pochlone*, w pozostałych formach *e jasne*.

inf *dziać* (3). ◊ *praes* 3 *sg* *dzieje* (1). ◊ 3 *pl* *dzieja* (15). ◊ *praet* 3 *pl m pers* *dziáli* (1). ◊ *imp* 2 *sg* *dzi(e)j* (1). ◊ *impers praet* *dziáno* (6).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI – XVIII w.*

1. *Tkać*, *wiązać* (przeważnie w połączeniu: *dziać sieci*); *texere Mącz*, *Cn*; *nectere Cn [co]* (5) : *FalZioł* V 50v; *Mącz* 453b; *Sieci na ryby rozmaite/ do wielkich y małych łtawow/ dziać GostGosp* 84.

Szereg: »*dziać a tkać*« (1): *Włtydác łie będą ci co łpráwuią Len/ ktorzy dziali á tkáli łubthelne rzeczy [pectentes et texentes subtilia]. Leop Is* 19/9.

W przeni (1) :

Zwrot: »*rym dziać*« = *układać wiersze, rymować* (1): *Serce mi każe spiewać pánu łwému/ A łercu ięzyk połtuzny pełnému Odbiéra łłowá/ y nowy rym dzieie KochPs* 66.

2. *Umieścić*, *podziać* [*kogo gdzie*] (1) : *Iuż á iuż go łobie miey/ A gdzie będzieł chćiał tu ij dziej: Vbiy/obies/ álbo przeday/ Podług łwey woli z nim działay. BierEz* A4.

3. *Nazywać*, *dawać imię*; *aliquo nomine appellare a. signare Cn [komu, czemu cum N nazwy]* (21) : *O figi táko rołkazał: Aby ie iego łłudze dano/ Ktoremn Agátopus dziano BierEz* A2, A3v; *OpecŻyw* 63, 97; *ForCnR* A3, B4v; *yednemu dzieyą woczies a drugiego gymyeny nyewy LibMal* 1543/ 70, 1543/ 69v, 1545/ 98v, 1550/ 156; *RejWiz* 32, 49; *Mącz* 429a; *HistRzym* 82; FRASZKI tym *xiążkom dzieią KochFr kt; KochSz* C2; *PudłFr* [3].

Wyrażenie: »*jako(ć) dzieją*« (4): *Pytał doktor gdyze miełzkáľ albo iákoć dzyeią RejWiz* 61; *RejFig* Aa8; *Mącz* 215c; *Y* *pytał go rzekąc: Ktoś ty/ á iáko thobie dzieią? HistRzym* 42v.

Synonimy: 1. *tkać*, *więzić*; 3. *nazywać*, *rzekać*, *zwać*.

Formacje współrdzenne: *nadziać*, *odziać*, *przedziać*, *przydziać*, *przyodziać*, *przywdziać*, *udziać*, *wdziać*, *wzdziać*, *zawdziać*, *zawździać*, *zdziać*; *zadzieć*; *dodziewać*, *nadodziewać*, *nadziewać*, *nawdziewać*, *odziewać*, *podziewać*, *pozawdziewać*, *przedziewać*, *przyodziewać*, *wdziewać*, *wzdziewać*, *zadziewać*.

Cf **DZIANIE**, **DZIANY**